

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 21 juni 2022
Betreft Beantwoording Kamervragen over het bericht 'Ministerie negeerde 'desastreus' stikstofadvies zodat bouwprojecten gewoon door konden gaan'

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik de Tweede Kamer, mede namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, de antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Boswijk (CDA) over het bericht 'Ministerie negeerde 'desastreus' stikstofadvies zodat bouwprojecten gewoon door konden gaan' (ingezonden 11 mei 2022, kenmerk 2022Z09115).

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof

2022Z09115

Ons kenmerk
DGS / 22235233

1

Bent u bekend met het artikel 'Ministerie negeerde 'desastreus' stikstofadvies zodat bouwprojecten gewoon door konden gaan'¹?

Antwoord

Ja.

2

Bent u bekend met het rapport 'Meer meten, robuuster rekenen' van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof², waarin onder andere staat dat het oneerlijk is om de stikstofneerslag van wegverkeer anders te berekenen dan die van andere uitstoters, zoals stallen en fabrieken?

Antwoord

Ja.

3

Bent u ook bekend met het advies van dezelfde adviescommissie om het stikstof-rekensysteem voor vergunningverlening aan te passen, omdat de stikstofneerslag van een uitstoter heel gedetailleerd in beeld moet worden gebracht, terwijl de onzekerheid over de uitkomsten groot is?

Antwoord

Ja. Het Adviescollege constateerde in haar eindrapport 'Meer meten, robuuster berekenen' dat sprake was van een onbalans tussen het detail dat het beleid vraagt en de mate van wetenschappelijke onzekerheid in het berekenen van de depositie op een klein oppervlak.

4

Kunt u zich vinden in deze adviezen?

Antwoord

In de kabinetsreactie op het eindrapport van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof (Kamerstuk 35 334 nr. 132) heeft het (voormalige) kabinet uitgebreid gereageerd op de adviezen in dit eindrapport en zijn de vervolgstappen en onderzoeken naar aanleiding van dit eindrapport aangekondigd. Met de brief 'Vervolgacties naar aanleiding van het eindrapport van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof' (Kamerstuk 35 334 nr. 158) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de resultaten van de onderzoeken en de keuzes die op basis daarvan zijn gemaakt teneinde het systeem van meten en berekenen voor stikstof en het bijbehorende instrumentarium te versterken.

5

¹ EenVandaag, 9 mei 2022, 'Ministerie negeerde 'desastreus' stikstofadvies zodat bouwprojecten gewoon door konden gaan' 9 mei (<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/ministerie-negeerde-desastreus-stikstofadvies-zodat-bouwprojectengewoon-door-konden-gaan/>)

² Kamerstuk 35 334, nr. 88

In hoeverre klopt het dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat deze adviezen naast zich neerlegde en zich hevig verzette tegen deze adviezen van de adviescommissie, omdat het vergunningen voor wegen en andere infrastructuurprojecten in gevaar zou brengen? Zo ja, welke belangenafweging is voorafgegaan aan de uiteindelijke beslissing om de adviezen te negeren?

Antwoord

Dat klopt niet. In samenwerking met de betrokken departementen, andere bevoegde instanties en kennisinstellingen is onder coördinatie van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onderzocht hoe opvolging gegeven kon worden aan de adviezen van het Adviescollege.

Gehoor gevend aan de conclusies van het advies is in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onder meer onderzoek uitgevoerd naar de afbakening van depositieberekeningen in het kader van toestemmingverlening, waarbij opnieuw is gekeken naar de onderbouwing van de maximale rekenafstand voor wegverkeer en ook naar de motivatie voor de keuze om voor andere bronnen landsdekkend te rekenen. De resultaten van deze onderzoeken, uitgevoerd door RIVM en TNO, waren aanleiding voor de maximale rekenafstand van 25km voor alle emissiebronnen. Hierbij is de ongelijke behandeling van verschillende sectoren weggenomen. AERIUS Calculator is hierop vervolgens aangepast.

Uiteraard is altijd het doel om besluiten te baseren op actuele (wetenschappelijke) inzichten. Daarbij dient duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen aanbevelingen voor verbeteringen, die door het adviescollege zijn gedaan, en de wetenschappelijke inzichten op basis van het nader onderzoek naar aanleiding van deze aanbevelingen. Lopende het onderzoek naar aanleiding van het adviescollege bleef AERIUS Calculator het best beschikbare instrument voor het berekenen van de depositiebijdrage van individuele projecten.

Het is een verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid om consequenties van besluiten en veranderingen in beleid te overzien. Deze consequenties zijn groot, niet alleen voor de Rijksoverheid, maar ook voor provincies, gemeenten en de samenleving.

In de kabinetsreactie op het eindrapport (Kamerstuk 35 334 nr. 132) en de brief 'Vervolgacties naar aanleiding van het eindrapport van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof' (Kamerstuk 35 334 nr. 158) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop het advies is opgevolgd teneinde het systeem van meten en berekenen voor stikstof en het bijbehorende instrumentarium te versterken. Daarbij is ook aangegeven welke argumenten ten grondslag liggen aan deze keuzes.

6

Op welke manier is de Kamer geïnformeerd over zorgen die bestaan rond de vergunningverlening?

Antwoord

In de kabinetsreactie op het eindrapport van de commissie-Hordijk (Kamerstuk 35 334 nr. 132) en in de brief 'Vervolgacties naar aanleiding van het eindrapport van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof' (Kamerstuk 35 334 nr. 158) zijn de gevolgen voor toestemmingverlening betrokken.

Na de zomer stuur ik de Tweede Kamer een brief waarin ik specifiek in ga op beleidsmatige aspecten van toestemmingverlening. In deze brief zal ik de Tweede

Kamer informeren over de stappen die worden gezet om het beleid en instrumentarium van toestemmingverlening aan te scherpen en te verduidelijken.

Ons kenmerk
DGS / 22235233

7

Klopt het dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat zich sturend opstelde richting het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dat op dat moment vragen van EenVandaag over de rekenmethodes beantwoordde, zoals wordt beweerd in eerdergenoemd EenVandaag-artikel? Zo ja, waarom heeft de minister zich zo opgesteld?

Antwoord

Het RIVM werd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat erop geattendeerd dat zij in hun concept-beantwoording niet alle vragen van EenVandaag had beantwoord en dat bepaalde antwoorden niet duidelijk waren. Er is een suggestie gedaan voor de opbouw van de reactie met als doel dat alle vragen volledig zouden worden beantwoord. Dit is gedaan omdat het Ministerie belang hecht aan een volledige en duidelijke beantwoording van de gestelde vragen.

8

In hoeverre zijn de landbouw- en industriesector benadeeld ten opzichte van het wegverkeer, als gevolg van het negeren van de adviezen van de adviescommissie?

Antwoord

Zoals blijkt uit de brieven aan de Tweede Kamer genoemd in het antwoord op vraag 4, heeft het kabinet de aanbevelingen van het adviescollege ter harte genomen en stappen gezet om de systematiek en bijbehorend instrumentarium door te ontwikkelen in lijn met gedane aanbevelingen. Er zijn daarbij geen sectoren benadeeld ten opzichte van andere sectoren. De maximale rekenafstand van 25 km heeft juist geleid tot een gelijkwaardige behandeling van verschillende typen emissiebronnen bij toestemmingverlening.

9

Hoe kwetsbaar is de basis van de huidige meet- en rekensystematiek voor stikstofemissie en -depositie waar het huidige stikstofbeleid op gebaseerd is, gezien de genegeerde adviezen van de adviescommissie?

Antwoord

Het adviescollege heeft aangegeven dat op nationale schaal het meten en berekenen wetenschappelijk op orde is. Op lokale schaal vond het college het instrumentarium niet doelgeschikt, bijvoorbeeld vanwege een onbalans tussen beleidsmatig gewenst detailniveau en wetenschappelijke onzekerheid en het gebruik van verschillende systematieken bij de vergunningverlening voor verschillende brontypen. Zoals aan de Tweede Kamer gemeld (Kamerstuk 35 334 nr. 158) zijn deze punten aangepast door onder andere een maximale rekenafstand van 25 km in te stellen voor alle brontypen. Daarmee blijft AERIUS ook voor de berekeningen op lokaal niveau het best beschikbare instrumentarium. Daarnaast wordt continu gewerkt aan verbetering op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten. Zo wordt verkend of

modelensemble³ en satellietwaarnemingen het meet- en rekensysteem nog kan verbeteren.

Ons kenmerk
DGS / 22235233

Uit voorgaande blijkt dat het kabinet de aanbevelingen van het adviescollege ter harte heeft genomen.

10

Kunt u een overzicht aanleveren met de aanbevelingen van de adviescommissie met daarin beschreven welke adviezen zijn overgenomen en welke niet, en aangeven waarom deze niet zijn overgenomen?

Antwoord

De aanbevelingen en de vervolgacties hierop zijn uitgebreid beschreven in genoemde brieven aan de Tweede Kamer (Kamerstuk 35 334 nr. 132 en kamerstuk 35334 nr. 158). Alle aanbevelingen uit de rapportages van de adviescommissie zijn ter harte genomen, maar concrete suggesties zijn niet altijd overgenomen. Zo is de suggestie om de verspreidingsberekeningen in AERIUS in het vervolg uit te voeren met behulp van bron-receptormatrices (BRM's) niet overgenomen, omdat uit een nadere verkenning is gebleken dat het opvolgen van dit advies zou leiden tot grotere wetenschappelijke onzekerheden.

³ In een modelensemble worden de uitkomsten van meerdere onafhankelijke modellen samengevoegd tot een gemiddelde of mediaan waardoor de onzekerheden kleiner zullen zijn dan van de individuele modeluitkomsten.